

CUVÂNT ÎNAINTE DIN PARTEA REDACȚIEI

A 50-a sesiune științifică internațională Pontica, organizată de Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, în zilele de 11-13 octombrie 2017, a fost închinată, alături de alte evocări comemorative, bimilenarului morții poetului Publius Ovidius Naso la Tomis.

La ședința de deschidere, în prezența participanților și a unor oameni de cultură constănțeni, directorul interimar al instituției, arheologul Traian Cliante, a subliniat semnificația aparte a sesiunii aflată la a 50-a aniversare, ca și anuarul muzeului, Pontica, al cărui prim volum a apărut în 1968; a prezentat cu acest prilej evoluția muzeului, de-a lungul timpului, până la forma de organizare actuală și cercetările arheologice desfășurate în Dobrogea, sub egida MINAC, care au dus la sporirea considerabilă a patrimoniului muzeal.

Prof. Emilian Popescu, membru de onoare al Academiei Române, a evocat primele săpături la care a participat încă din studenție, în anul 1951, la Histria, amploarea cercetărilor din această importantă cetate vest-pontică și prezența unor mari profesori, precum Radu Vulpe, Dionisie Pippidi și Gheorghe Ștefan. A vorbit de asemenea despre cei doi „directori mari” ai instituției constănțene, Vasile Canarache, care a înființat muzeul din Constanța în vechiul Palat la Episcopiei (1957), a participat și susținut cercetările de la Histria și Adrian Rădulescu, care a dezvoltat mai mult muzeul, din punct de vedere științific; „director și intelectual de rasă”, Adrian Rădulescu „a utilizat muzeul cu oameni de specialitate” care „asigură până astăzi continuitatea cercetării științifice, în acest muzeu” (cf. Ziua de Constanța, 12 octombrie 2017).

Prof. univ. Dr. Sorin Rugină, rectorul Universității „Ovidius” din Constanța a salutat momentul aniversar, a menționat cele mai recente manifestări organizate de Universitatea din Constanța, singura care poartă numele marelui poet latin, legăturile stabilite cu Sulmona și cu unele centre universitare din Italia și perspectiva înființării în cadrul Universității a unui Centru de Studii Ovidiene.

Conf. Univ. Dr. Emanuel Plopeanu, decanul Facultății de Istorie și Științe Politice a Universității „Ovidius” a reamintit activitățile comune cu MINAC și rezultatele fructuoase ale acestei colaborări, inclusiv în cadrul actualei sesiuni Pontica.

Cuvântul dr. Maria Bărbulescu, vechi cercetător la MINAC și cadru didactic la Facultatea de Istorie a Universității Ovidius Constanța îl redăm mai jos. Tot astfel, salutul prof. univ. Dr. Alexandru Barnea de la Facultatea de Istorie a Universității București, transmis participanților și colegilor de la MINAC.

În cadrul Sesiunii Pontica 2017 au fost vernisate expozițiile „*Tărmuri îndepărtate*”, „*De Ovidio poeta*”, „*Masacrul de la Fântâna Albă*” și au avut loc lansări de carte. S-a făcut deopotrivă o excursie de documentare la cetatea Capidava. Sesiunea aniversară, cu o participare numeroasă, a fost semnalată, ca de fiecare dată, în rubrica culturală a unor ziare locale.

Redacția

SESIUNEA ȘI REVISTA PONTICA LA SEMICENTENAR

Stimați invitați, dragi colegi,

Întreaga activitate științifică și culturală a Muzeului de Arheologie Constanța, devenit din anul 1977 Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța, se înscrie, de la început, sub semnul aniversării bimilenarului nașterii poetului Ovidiu, pe plan internațional (prin apariția unor volume de studii la Roma, Paris, Bruxelles și în altă parte) și național (poetul fiind sărbătorit la Constanța, București și în alte centre universitare). Între publicațiile din acel an, amintim volumul Publius Ovidius Naso, *Scrisori din exil*, în românește de Th. Naum și volumul *Publius Ovidius Naso (XLIII î.e.n.-MCMLVII e.n.)*, ambele apărute la București, ultimul cu studii semnate de cunoscuți clasiști: Șt. Bezdechi, Nicolae Lascu, N.I. Barbu etc.) și acest an dedicat evocărilor ovidiene, la 2000 de ani de la stingerea sa, pe pământ tomitan.

Sesiunea Pontica și revista cu același nume a muzeului constănțean, aflată la nr. 50 (2017) și patru *supplementa* cu subiecte diverse, amintesc, prin titlu, opera din exil a poetului, *Epistulae ex Ponto* („Ponticele”), scrise între anii 12 și 16 sau 17 p.Chr., continuând pe cele din *Tristia* („Tristele”), elegii compuse între 8-17 p. Chr., în cursul călătoriei până la Tomis și în cei aproximativ nouă ani de exil. Să rămânem la momentele aniversare: se semnase, la Constanța, la 6 iunie 1968, un protocol de „înfrățire” dintre Sulmona, patria poetului (*Sulmo mihi patria est-Tristia*, IV, 10, 3-4) și Tomis, legat de destinul său tragic. Au urmat apoi întâlniri româno-italiene, la Constanța, în anii '70-'80 ai secolului trecut, legături continuate sub diferite forme și în prezent.

În anul 1972 a avut loc la Constanța cel de-Al II-lea *Congres de Studii Ovidiene*, în cadrul căruia învățați din mai multe țări au pus bazele *Asociației Internaționale Ovidianum*.

Semnalăm deopotrivă cartea lui A. Rădulescu, *Ovidiu la Pontul Euxin*, București, 1981, cu noutatea redării realităților pontice, în vremea poetului și a cinstirii memoriei sale pe aceste meleaguri. De altfel, revista Pontica a cuprins, în sumarul său, de-a lungul anilor, note și studii dedicate poetului (susținute la Sesiunea Muzeului sau în cadrul *Societății de Studii Clasice*, Filiala Constanța). Menționăm, de exemplu, o minuțioasă *Bibliografie ovidiană în România* de N. Lascu, cu referire la textele ovidiene, traduceri, articole, studii critice și evocări ovidiene, de la cele mai vechi, până în 1978, publicată postum în Pontica XXIII (1990), XXV (1992) și XXVII (1994). Se adaugă simpozionale dedicate operei ovidiene, precum cel care a dus la editarea vol. *Interferențe ovidiene. Studii, note, texte și pre(texte)*